

Tilinpäätös 2025

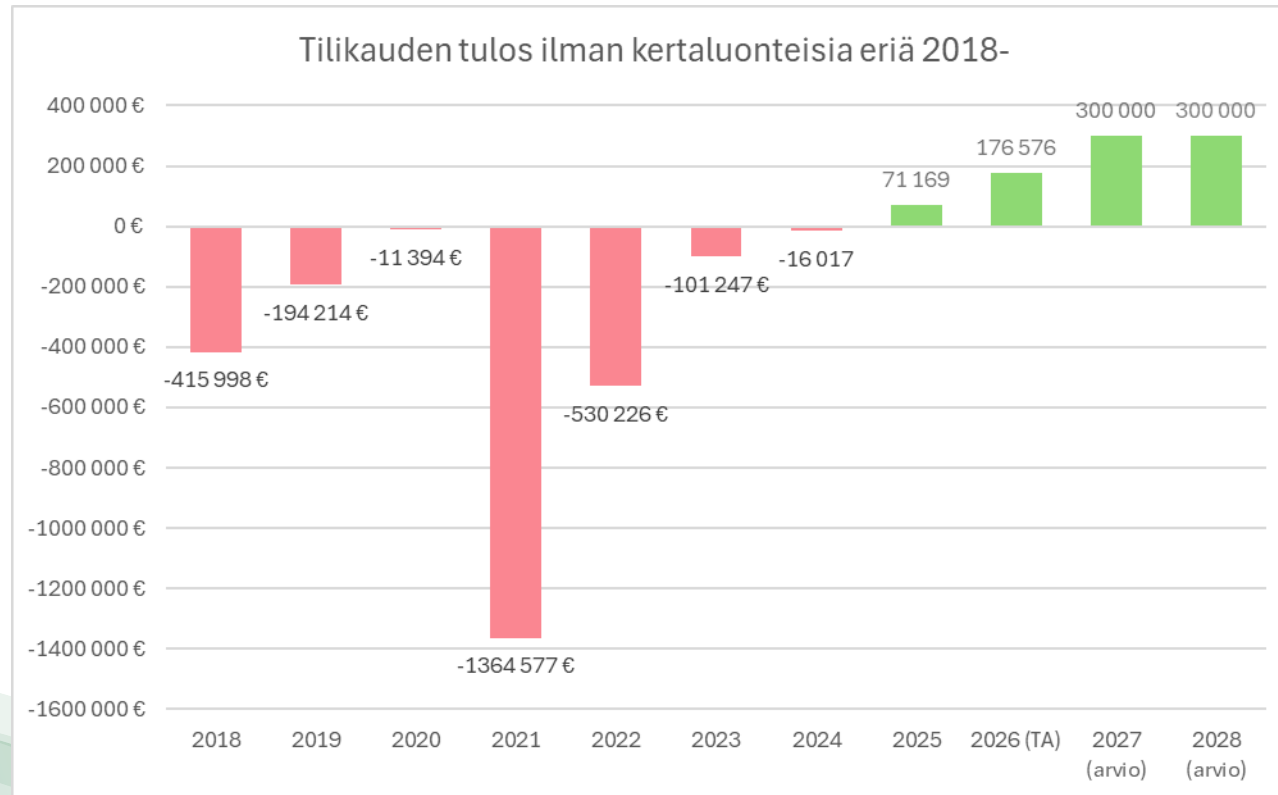
KIRKKOVALTUUSTO

16.6.2026

SASTAMALAN
SEURAKUNTA

Sastamalan seurakunnan talous 2018-2025 ja arvio 2026-2028

Takavuosien negatiivinen kierre katkaistiin vuonna 2025, kun tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä ylsi positiiviseksi huolimatta HHR:n 341 840 euron luottotappiokirjauksesta.

Korjaavat toimenpiteet ovat kääntäneet seurakunnan talouden kestäväan suuntaan, mutta pysyminen kestäväällä tiellä edellyttää rakenteiden ja toimintatapojen muutosta jäsenmäärän vähentyessä.

Tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit

1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none">• Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat• Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Seurakunnan hallinto toimii sille asetettujen tehtävien mukaisesti.
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none">• Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit• Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä• Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	
3. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none">• Johtamisen heikkoudet• Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat• Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin• Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Seurakunnan henkilöstöstrategia/ suunnitelma (hyväksytty vuosille 2016–2020) ja koulutussuunnitelma sekä valmiussuunnitelma tulisi päivittää.
4. Seurakunnan henkilöstö <ul style="list-style-type: none">• Henkilöstön määrä	

Tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa: toiminnan ja hallinnon mittarit

Hallinnon toimia on kritisoitu ja niihin on kohdistettu epäilyksiä tilinpäätösvuonna 2025

- KV päätöksestä 12.12.2024 64 § Kiinteistön 790–493–1–58 Salmi myynti kirkollisvalitus HAOon (Väissi, Aarnikuru, Hakala, Horelli, Holma) => PÄÄTÖS 16.4.2026: VALITUS HYLÄTTY
- Hallinnon toimista tehty 1.9.2025 poliisille tutkintapyyntö virka-aseman väärinkäytöstä ja korruptiosta (Rauhala) => Poliisi päätti tutkinnan 5.12.2025 todeten, että asiassa ei ole syytä epäillä rikosta eikä asiassa toimiteta esitutkintaa
- KV päätöksestä 11.9.2025 33 § Vammalan seurakuntatalon myynti kirkollisvalitus HAOon (Junttila, Kulonpää, Peuraniemi, Villo) => PÄÄTÖS 15.5.2026: VALITUS HYLÄTTY
- Kantelu Länsi- ja Sisä-Suomen AVille 17.9.2025 (Kulonpää) => Tre hpk tuomiokapituliin => PÄÄTÖS 17.12.2025 EI AIHETTA ENEMPIIN TOIMENPITEISIIN
- Oikaisuvaatimus tj:n viranhaltijapäätöksestä 119/2025 Sastamalan Pyhän Marian kirkon katon uusimisen työselitys -hankinnan keskeyttäminen (Rauhala) => KÄSITELTY KN 2/2026 (20.2.2026), OIKAISUVAATIMUS HYLÄTTY

Tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa: toiminnan ja hallinnon mittarit

Kantelut ja oikaisuvaatimukset vuonna 2026:

- Oikaisuvaatimus kn päätöksestä 18.2.2026 18 § Rakentamisen suunnittelupalveluiden puitesopimusjärjestely vuosille 2026–2028 (2029–2030) (Junttila, Kulonpää, Peuraniemi) => käsitelty kn 3/2026 (25.3.2026) => kirkollisvalitus HAOon => PÄÄTÖS 11.6.2026: EI VALITUSOIKEUTTA, TÄYTÄNTÖÖNPANOVAATIMUS HYLÄTTY
- Kantelu valtioneuvoston oikeuskanslerille 12.2.2026 (Rauhala) => PÄÄTÖS 3.6.2026: EI TUTKI
- Kantelu tuomiokapitulille (Helavuori, Rauhala, Lindroos 8.3.2026) => PÄÄTÖS Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli 10.6.2026: EI AIHETTA ENEMPIIN TOIMENPITEISIIN
- Kantelu tuomiokapitulille (Virtanen 3/2026) => PÄÄTÖS Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli 10.6.2026: EI AIHETTA ENEMPIIN TOIMENPITEISIIN
- Kirje tilintarkastajille (Villo) 6.4.2026 => Ylimääräinen selvitys: Hallinnon kehittämisen arvioinnin raportti (Revisium Oy)
- Oikaisuvaatimus kn päätöksestä 20.5.2026 62 § Rakentamisen konsulttipalveluiden puitesopimusjärjestely vuosille 2026–2028 (2029–2030) (Kulonpää, Peuraniemi) => käsitellään kn 6/2026 (17.6.2026)

SASTAMALAN
SEURAKUNTA

Tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa: toiminnan ja talouden mittarit

- ⇒ Tuomiokapituli päätti 8.4.2026 käynnistää selvitystyön tilanteen selkiyttämiseksi ja luottamuksen rakentamiseksi. Mikko Sulanderin johdolla toteutettu selvitysraportti käsiteltiin Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulissa 10.6.2026 ja kirkkovaltuuston kanssa iltakoulussa 16.6.2026.
- ⇒ Selvityksen perusteella seurakunnan päätöksenteossa ja hallinnossa on ollut ristiriitoja ja luottamuspulaa erityisesti kiinteistö- ja korjaushankkeisiin liittyvissä kysymyksissä. Tilannetta voidaan joiltakin osin pitää kärjistyneenä ja seurakuntaa jakavana. Selvityksessä ei kuitenkaan tullut ilmi, että seurakunta olisi ollut päätöksentekokyvytön tai että sen hallinnon asianmukainen hoitaminen olisi vaarantunut. Samoin useat kanteluissa esitetyt vakavat väitteet asiakirjaväärennöksestä, virka-aseman väärinkäytöstä tai tarkoituksellisesta harhaanjohtamisesta jäivät selvityksessä näyttämättä tai väitteenvaraisiksi.

Tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa: talouden mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisvero on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä 71 169 euroa. Kirkollisvero% 1,75.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä-luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 155 866,06 euroa. Tilikauden ylijäämä on 423 397,41 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 314 päivää (210 päivää v. 2023 ja 234 päivää v. 2024).
4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut kolmena peräkkäisenä vuotena laskeva: (2023: 57,3 %, 2024: 56,1 % ja 2025: 55,4 %)

Tuloslaskelma TP 2025

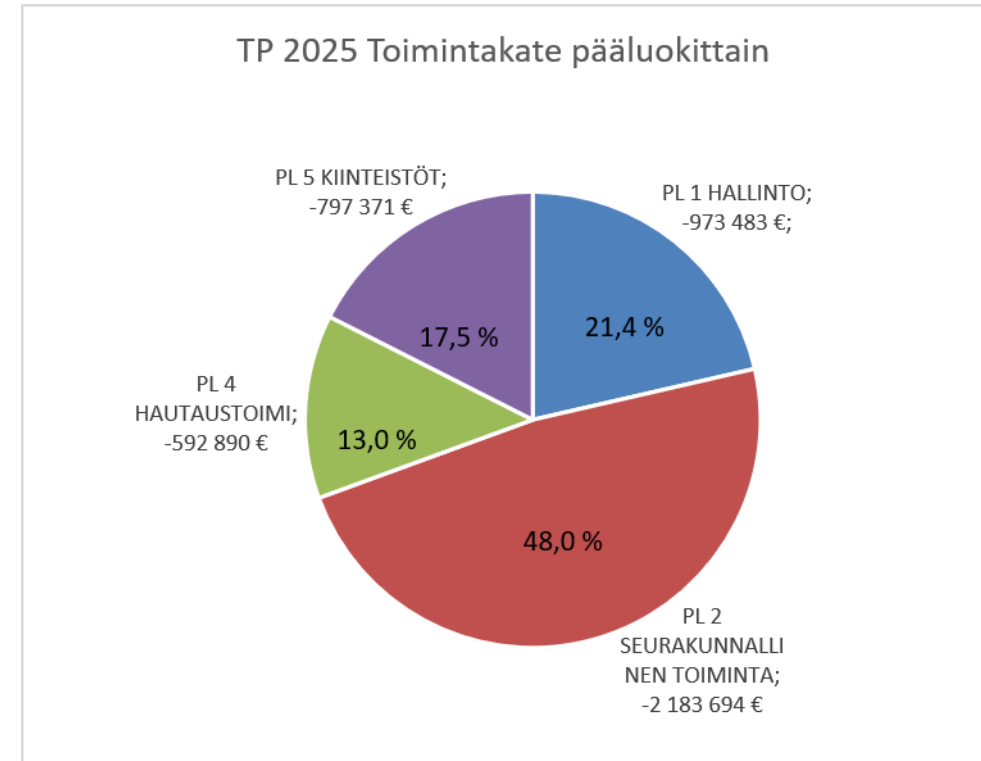
	TOTEUMA 2024	TA 2025	TOTEUMA 2025	Vuosi- muutos	T-%
Toimintakulut	-5 577 205	-5 705 440	-5 706 874	2,3 %	100 %
TOIMINTAKATE	-4 686 595	-4 995 309	-4 547 437	-3,0 %	91,0 %
Kirkollisverotulot	5 365 084	5 151 000	5 316 299	-0,9 %	103,2 %
Valtionrahoitus	485 183	460 000	546 669	12,7 %	118,8 %
Toimintatuotot	890 610	710 131	1 159 437	30,2 %	163,3 %
Rahoitustuotot	32 668	21 740	40 392	23,6 %	185,8 %
Verotuskulut	-68 042	-69 000	-64 355	-5,4 %	93,3 %
Kirkon rahastomaksut	-398 448	-458 300	-441 666	10,9 %	96,4 %
VUOSIKATE 2025	729 850	110 131	849 902	16,5 %	771,7 %
Poistot	-571 367	-450 721	-500 057	-12,5 %	111 %
TILIKAUDEN TULOS	158 483	-340 590	349 844	120,8 %	-102,7 %

- Tilikauden tulos 2024 ilman kertaluonteisia eriä Leiriahon ja Mj:n srk-kodin myynnistä -16 017 €
- Tilikauden tulos 2025 ilman kertaluonteisia eriä (Salmin Leirikeskukseen, Suodenniemen seurakuntatalon ja Keikyän seurakuntatalon myynnit sekä Vammalan ja Kiikan seurakuntatalojen irtaimiston myynti sekä luonnonsuojelualueen perustamisesta maksettu korvaus) on 71 169 euroa ylijäämäinen.

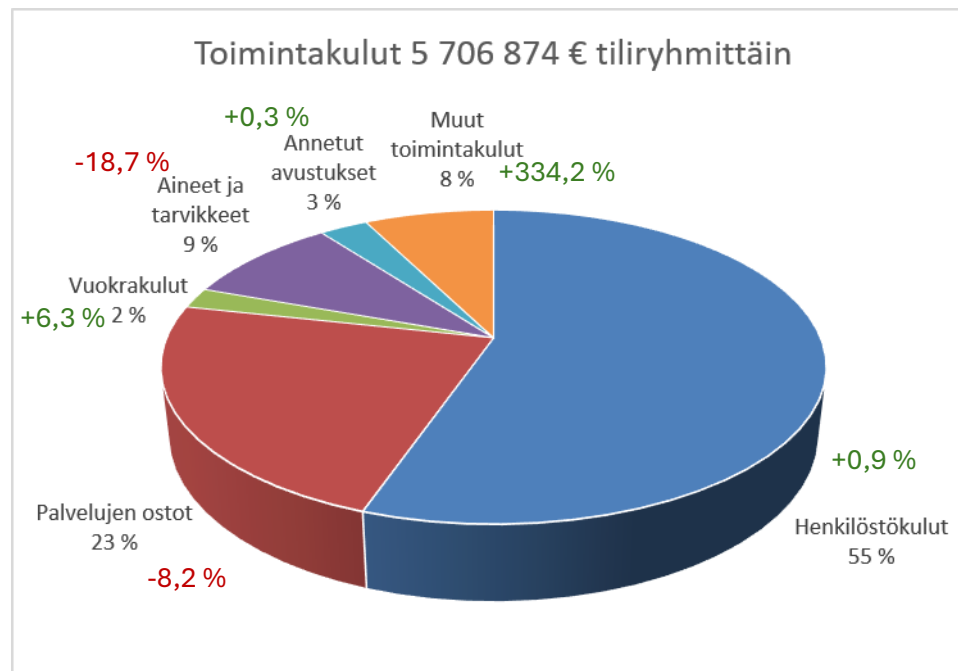
TP 2025 ulkoinen toimintakate (toimintakate 1) pääluokittain

Talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla, eli ulkoisen toimintakatteen loppusumma ei saa ylittyä pääluokkatasolla, pääluokat 4 ja 5 kuitenkin yhteissummaltaan.

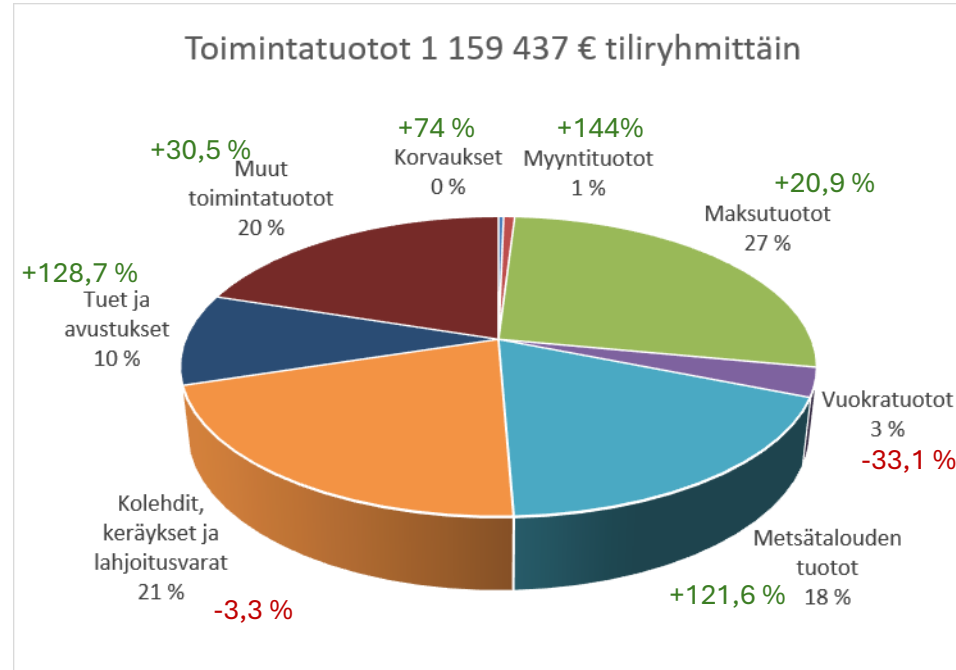
	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
PL 1 HALLINTO	-663 576	-973 483	309 907	146,7
PL 2 SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	-2 256 888	- 2 183 694	-73 194	96,8
PL 4 HAUTAUSTOIMI	-948 499	-592 890	-355 609	62,5
PL 5 KIIINTEISTÖTOIMI	-1 126 346	-797 371	-328 975	70,8
PL 4 JA 5 YHT.	-2 074 845	-1 390 260	-684 585	67,0

TP 2025 Toimintakulujen jakaantuminen

TP 2025 Toimintatuottojen jakaantuminen

TP 2025 Tilintarkastuskertomus

- Tilintarkastuskertomus päivätty 29.5.2026 (Revisium Oy)
- Tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä
- Tilintarkastaja esittää vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltaan tilikaudelta edellyttäen, että kirkkovaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksina mainitun talousarviopoikkeaman.
 - Sitovien määrärahojen ylitys 309 907 euroa PL1 kohdalla
 - HHR:n luottotappiokirjauksesta johtuva lisämääräraha hyväksytty PL4:ään (kv 11.12.2025 § 50)
 - ohjeistus kirkkohallitukselta saatiin vasta 13.2.2026, että kirjaus tulee tehdä PL1:een, ei PL4:ään

